

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 2)
25 augustus 2021 online

**Index verslag vergadering Raadscommissie
25 augustus 2021
(vergadering 2)**

Agenda raadscommissie Beeldvorming (vergadering 2)

1.	Opening en vaststellen agenda beeldvorming	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouder Voorink (inclusief de mededelingen inzake de regionale aangelegenheden)	3
4.	Circusterrein Diependaalselaan, resultaat analysefase	3
5.	Evaluatie Leidraad betrek de omgeving	8

Agenda raadscommissie Oordeelsvorming (vergadering 2)

6.	Vaststellen agenda oordeelsvorming	10
7.	Circusterrein Diependaalselaan, resultaat analysefase	10
8.	Evaluatie Leidraad betrek de omgeving	14

RAADSCOMMISSIE 25 AUGUSTUS 2021

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: R. Verkuijlen.

Griffier: P.M.H. van Ruitenbeek.

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson en mw. R.W.C. Redmeijer; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw.

H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie:

T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos;

Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter.

College: F.G.J. Voorink, wethouder.

1. Opening en vaststellen agenda Beeldvorming (0.0)

De agenda van het beeldvormende deel van de vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.0)

Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen van wethouder Voorink (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden (0.0))

Wethouder **Voorink**:

- heeft namens de gemeente Hilversum aangegeven tegen de begroting van de regio te stemmen vanwege het gestelde over de GAD daarin, wat de gemeente Wijdmeren ook heeft gedaan;
- deelt mee dat het gewijzigde plan voor de GAD evenmin is aangenomen.

4. Circusterrein Diependaalselaan, resultaat analysefase (0.4)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. R.W.C. Redmeijer; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de

Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA:

mw. J. Kalk SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: mw. H.

Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter.

College: F.G.J. Voorink, wethouder.

Insprekers

Mevrouw **Stoltenborg (huisarts)**:

- heeft al meer dan twintig jaar samen met de heer Oosterink een huisartsenpraktijk met 2.300 patiënten in het gezondheidscentrum in Kerkelanden;
- heeft foto's aangeleverd, die in iBabs te raadplegen zijn;
- heeft al jaren een tekort aan ruimte voor het leveren van optimale zorg, zoals aan een behandelkamer om spoedpatiënten op te vangen en een laboratorium;
- heeft zich door het tekort aan ruimte in het gezondheidscentrum gedwongen gevoeld om per 1 april 2022 de huur op te zeggen;
- heeft voor goede zorg 150 m² tot 200 m² aan praktijkruimte nodig, waarbij patiënten zelfstandig naar het spreekuur kunnen komen;
- ziet in de plannen voor het Circusterrein een prachtige kans voor een gezondheidscentrum in de vorm van een flexibele huisartsenpraktijk, vergelijkbaar met flexwonen;
- wil samen met de commissie de mogelijkheden voor een praktijkruimte op het Circusterrein op de korte en lange termijn bekijken.

De **VVD**:

- vraagt of de flexibele huisartsenpraktijk een minimale termijn moet blijven staan; mevrouw **Stoltenborg** antwoordt dat er verschillende mogelijkheden zijn en flexibele ruimten vijftien jaar mee kunnen gaan; de praktijk moet voor altijd in de buurt van de wijk blijven staan.

Democraten Hilversum:

- vraagt of de huisartsenpraktijk per 1 april 2022 al ergens anders een tijdelijke basis heeft gevonden; mevrouw **Stoltenborg** is sinds de huuropzegging een half jaar geleden naar mogelijkheden en opties aan het zoeken met makelaars en andere partijen, waaruit nog niets concreets is gekomen.

Hart voor Hilversum:

- is benieuwd of de huisartsenpraktijk zich in het Circusterrein terugziet als dat is uitontwikkeld; mevrouw **Stoltenborg** ziet in scenario C een mogelijkheid voor een maatschappelijk deel en ziet de huisartsenpraktijk als een vertegenwoordiger van een maatschappelijk belang.

De PvdA:

- wil weten of de huisartsenpraktijk in de tussentijd met de gemeente contact heeft gezocht en of zij suggesties voor oplossingen heeft; mevrouw **Stoltenborg** heeft voor opzegging van de huur een aantal gesprekken met de relatiemanager gehad, die heeft gekeken welke maatschappelijke stroken in Kerkelanden nog beschikbaar zijn; ook is gekeken naar het oude LTS-gebouw, dat een bedrijfsbestemming heeft.

GroenLinks:

- kan zich voorstellen dat er tekorten aan zorgverleners zijn en vraagt of dat met tijdelijke huisvesting is te combineren; mevrouw **Stoltenborg** begreep dat er wel twintig zorggerelateerde instellingen op zoek zijn naar ruimte in en rondom Kerkelanden, zoals tandartsen en fysiotherapeuten.

De heer Brüll (voorzitter ondernemersvereniging Zuid West):

- heeft een bouwbedrijf op het Havenkwartier, een vuurwerkwinkel, een vastgoedbedrijf en een energiebedrijf;
- is van mening dat het Circusterrein een bedrijventerrein moet worden;
- deelt mee dat bijna de helft van de 465 bedrijven lid van de ondernemersvereniging is, die 12.500 arbeidsplaatsen vertegenwoordigen;
- wijst op het enorme tekort aan bedrijfsruimte en de enorme vraag; uit het Stec-rapport komt naar voren dat de levensfase van het huidige industrie- en bedrijventerrein zich in eindfase 2 en in het begin van fase 3 bevindt (fase 3 komt overeen met een verouderd en verpauperd industrieterrein); het is dus nodig dat er schuifruimte komt, waarbij ondernemingen doorschuiven naar andere plekken, zodat de oude locaties gerenoveerd, geherstructureerd, gemoderniseerd en verduurzaamd kunnen worden;
- wil graag een AAA-bedrijventerrein en dat mee laten groeien naar modernisering en verduurzaming, waarvoor de MRA een budget van € 200 miljoen tot € 400 miljoen heeft uitgetrokken;
- wijst op de huidige bestemming van het Circusterrein, dat bedrijventerrein is; er zijn mogelijkheden voor samenwerking tussen maatschappelijke, wonen-, bedrijven- en recreatiebestemming;
- wil Hilversum geen slaapstad laten worden.

Hart voor Hilversum:

- vraagt wat precies bedrijven en kantoren zijn; de heer **Brüll** ziet vaak dat bedrijven op de benedenverdieping een bedrijfsfunctie hebben, met daarboven een kantoorfunctie.

De VVD:

- informeert of ook voor bedrijven flexoplossingen bestaan; de heer **Brüll** wil functies/bestemmingen combineren; duurzaamheid en mobiliteit zijn ook belangrijk; hij is daarnaast voorstander van een flexibele invulling.

D66:

- wil weten of bedrijven ook voor drie of vijf jaar geholpen zijn, waarna ze terug kunnen gaan naar Kerkelanden; de heer **Brüll** kan zich dat voorstellen; het Stec-rapport vraagt om schuifruimte om oude locaties te moderniseren, zodat ze een langere levenstijd krijgen.

De PvdA:

- vraagt wat er volgens de heer Brüll bij scenario C meer nodig is om de ondernemersvereniging daarvan een warm voorstander te laten worden; de heer **Brüll** ziet dat variant C gaat om het optimaal gebruik maken van de ruimte en variant D om een omgevingsvisie; hij ziet meer in een mix met de basis van scenario C, waarbij men ook kijkt naar goede elementen uit andere scenario's, bijvoorbeeld maximale opbrengst en duurzaamheid;
- denkt dat duurzaamheid echt belangrijk wordt voor het Circusterrein.

Beeldvormende vragen van de commissie

De ChristenUnie:

- vraagt in hoeverre de LTS in Kerkelanden als herontwikkelingslocatie is meegenomen in de totaalvisie van het bedrijventerrein voor het Circusterrein; wethouder **Voorink** antwoordt dat het LTS-gebouw momenteel deels wordt gesloopt en gerenoveerd; het is binnen de bestaande bestemming een ontwikkeling die niet direct bij het Circusterrein betrokken is.

Hilversums Belang:

- brengt een punt van orde naar voren en vraagt om een nadere stevige financiële onderbouwing van de scenario's, die via het geheime kastje raadpleegbaar is;
- kan zonder deze financiële onderbouwing niet tot oordeelsvorming overgaan en verklaart dan het voorstel in de huidige vorm onrijp voor de raad, waardoor de wethouder het voorstel zou moeten terugnemen;
- stelt de commissie voor om het voorstel onrijp voor de raad te verklaren en te laten terugnemen door de wethouder.

Wethouder Voorink:

- wijst op een rudimentaire uitwerking van de te verwachten opbrengsten bij de scenario's A, B en C in het geheime kastje; vanwege nog veel onzekerheden houdt hij nog veel slagen om de arm met betrekking tot de cijfers; na een scenariokeuze is nog een verdiepingsslag te maken.

Het voorstel van orde van Hilversums Belang om het voorstel onrijp voor de raad te verklaren en te laten terugnemen door de wethouder wordt fractiegewijs in stemming gebracht en 1 stem voor en 10 stemmen tegen verworpen, met de stemmen van Hart voor Hilversum, D66, de VVD, GroenLinks, het CDA, de ChristenUnie, de PvdA, de SP, Leefbaar Hilversum, Democraten Hilversum tegen en de stem van Hilversums Belang voor.

De ChristenUnie:

- vraagt de wethouder de commissie meer mee te nemen in de voorgestelde mix in scenario C; wethouder **Voorink** wijst op plannen die er waren voor extra woontorens in het gebied; scenario C sluit die niet uit en woningbouw kan de financiële motor onder de herontwikkeling zijn; de ARK roept op het gebied niet als eiland te behandelen, maar in te passen in het bestaande stedenbouwkundige weefsel en naar een wat grotere plek dan alleen het Circusterrein te kijken; dan zou een woontoren op een iets andere plek kunnen komen;
- vraagt zich af op welk soort bedrijvigheid het college aanstuurt; wethouder **Voorink** antwoordt dat het gebied een eigen smoel moet hebben; het college wil op het Circusterrein graag arbeidsintensieve bedrijven hebben, die echter geen geluid- en milieuhinder veroorzaken.

Hart voor Hilversum:

- begrijpt dat de scenario's nog geen vaste vorm hebben en slechts een onderzoeksrichting zijn; wethouder **Voorink** bevestigt dat; er is een uitgebreide analyse gemaakt en daaruit stelt het college voor scenario C verder in een visie uit te werken.

Democraten Hilversum:

- vraagt om uitleg over het vliegwieleffect elders in de stad; wethouder **Voorink** geeft het voorbeeld dat een plek op het Circusterrein voor een bedrijf dat nu elders zit op de achtergelaten locatie een vliegwieleffect kan veroorzaken.

Het CDA:

- informeert naar het effect op de rudimentaire berekeningen als de huidige grondprijssystematiek op de schop gaat; wethouder **Voorink** gaat uit van een zeker effect van een nieuwe grondprijssystematiek; grondprijzen voor woningbouw en bedrijven zijn goed in beeld;
- is benieuwd in hoeverre andere fondsen aan te boren zijn voor de ontwikkeling; wethouder **Voorink** gaat naar externe geldschieters kijken na de keuze van een specifiek scenario;
- vraagt in hoeverre met scenario B ook ontwikkelingen elders in Hilversum te financieren zijn; wethouder **Voorink** stelt dat een maximale opbrengst vooral woningbouw met zich mee zal brengen, met welk geld andere ambities waar te maken zijn; het college wil echter breder kijken omdat het gaat om het laatste gebied waar de gemeente op eigen grond ambities kan verwezenlijken;
- heeft zorgen bij de uitvoering bij het project en de aanwezige ambtelijke capaciteit daarvoor; wethouder **Voorink** deelt die zorgen en wil plek voor het maken van een visie maken; er zal een grex opgestart worden, waarmee aan de slag wordt gegaan.

De PvdA:

- informeert in hoeverre scenario C ruimte aan alle mogelijkheden biedt, inclusief de gewenste verduurzamingsoperatie; wethouder **Voorink** antwoordt dat een heleboel ambities tegelijk te verwezenlijken zijn; een bedrijf dat tijdelijk ergens naartoe moet vergt echter vaak forse investeringen, die men niet in een of twee jaar terugverdient;
- is blij met de opmerking van de ARK; wethouder **Voorink** onderschrijft die opmerking ook;
- wijst op de twee jaar terug uitgebreide formatie voor € 1,2 miljoen, waarna die wederom met € 8 miljoen bij de laatste begroting is uitgebreid, met name om dit project mogelijk te kunnen maken; wethouder **Voorink** reageert dat de organisatie is gedimensioneerd op het nu voorliggende werk of wat op korte termijn is voorzien; er is behoorlijk geïnvesteerd in de organisatie, omdat de gemeente op tal van terreinen in de stad bezig is; bezien kan worden om te faseren of projecten naar achteren te schuiven;
 - de **ChristenUnie** vraagt of het Circusterrein op zich heeft laten wachten vanwege het gebrek aan ambtelijke capaciteit; wethouder **Voorink** antwoordt dat het lang duurde voordat er een politieke opdracht voorlag om ermee aan de slag te gaan; andere zaken hadden prioriteit.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt met klem om een zorgvuldige voorbereiding van het project en vraagt of de onderliggende veengrond gevolgen heeft voor hoge torens; wethouder **Voorink** erkent dat een zorgvuldige voorbereiding nodig is, omdat men het maar één keer goed kan doen; het terrein is ook het laatste beschikbare binnenstedelijke stuk; rondom het gebied staat een aantal van de hoogste gebouwen van Hilversum;
- wil de bestaande natuur bewaren;
- vraagt of optie C te combineren is met verduurzaming; wethouder **Voorink** bevestigt dat verduurzaming nodig is;

- wil weten of het de wethouder bekend is dat de kosten van bouwmaterialen sterk zijn gestegen; bouwen wordt dus in de toekomst dubbel zo duur; wethouder **Voorink** is dat bekend, maar verwacht dat het nog een tijdje zal duren alvorens de schop in de grond gaat.

D66:

- is verheugd over de uitspraak van de wethouder dat die tussentijds iets voor de huisartsenpost kan doen middels tijdelijke invulling van het terrein; wethouder **Voorink** wil van de raad richting hebben; bij de bestemming bedrijventerrein wordt het lastig de huisartsenpraktijk een plek te geven; bij scenario C wordt een maatschappelijke bestemming makkelijker; hem zou een tekort aan huisartsenzorg in Kerkelanden onbestaanbaar lijken;
- vraagt of het terrein ook tussentijds voor wonen is in te richten en of er een beeld is van reële termijnen; wethouder **Voorink** kan wonen meenemen in de visie; een onderdeel daarvan kan zijn wat in de tussentijd te doen is; flexwoningen hebben vijf jaar nodig om zich terug te verdienen;
 - de **VVD** oppert de gedachte te werken met een flexwonenbank, waarbij men zich committeert om die dertig jaar lang in te zetten, maar de plek niet vaststaat.

De VVD:

- vraagt of het Circusterrein kan bijdragen aan het tegengaan van de slaapkamerleegstand; wethouder **Voorink** denkt van wel en wil ook naar huisvesting van speciale doelgroepen kijken, zoals mensen met een beperking.

De SP:

- is benieuwd wat er is veranderd aan het standpunt van het college uit de laatste week van september 2020, inhoudende dat er hooguit ruimte is voor maatschappelijke functies; wethouder **Voorink** refereerde aan de bestemmingen die volgens het bestemmingsplan waren toegestaan; de raad wilde echter een start maken, wat het college heeft gedaan;
- informeert wat er is gebeurd met de prijsvraag voor de ontwikkeling van het Circusterrein; wethouder **Voorink** antwoordt dat die het nodige heeft opgeleverd, maar die prijsvraag is ook lang geleden; mensen die meededen aan de prijsvraag moesten schadeloos gesteld worden en die schadeloosstelling is meegenomen in de prijs van de grond; de prijsvraag is al wel afgerond;
- wil weten of er contact is met De Alliantie en Gooi en Omstreken over nieuwe plekken; wethouder **Voorink** antwoordt dat beide woningcorporaties goed op de hoogte zijn.
- vraagt of aan de snelweg of provinciale weg vrachtauto's kunnen worden geparkeerd; wethouder **Voorink** is daarmee terughoudend, omdat ze na een tijdje daar niet meer zullen mogen parkeren.

Democraten Hilversum:

- vraagt waarom de buurtbewoners in de omschrijving van de gebruikte input ontbreken; wethouder **Voorink** antwoordt dat er maar beperkt buurtbewoners zijn en er nog sprake is van een analysefase; bij de visievorming kan meer gezamenlijk met bewoners worden opgetrokken;
- vraagt waarom het college het advies van de ARK om scenario D te volgen naast zich neerlegt; wethouder **Voorink** legt dat advies niet helemaal naast zich neer; de urgentie bij veel partijen maakt dat de factor tijd een item is; de trend is om naar gemengde gebieden toe te gaan.

De VVD:

- vraagt of het college scenario C van plan is aan te pakken zoals is gebeurd met 1221; wethouder **Voorink** ziet een ander proces voor zich, omdat het uitgangspunt daar anders was, maar wil wel op die manier de omgeving erbij betrekken; het aantal stakeholders is in dezen wat lager; de gemeente zou dus meer het voortouw moet nemen, ook omdat zij haar eigen ambities formuleert.

5. Evaluatie Leidraad betrek de omgeving (2.11)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter. College: F.G.J. Voorink, wethouder.

Hart voor Hilversum:

- informeert of per wijk een netwerk van professionele, vrijwilligers- of bewonersorganisaties op de websitepagina van de buurten toe te voegen is, wat behulpzaam is voor de initiatiefnemers en voor de mensen die zij moeten benaderen; wethouder **Voorink** heeft nagedacht over een netwerkkaart, wat echter veel werk is om bij te houden; buurtcoördinatoren nemen met initiatiefnemers contact op en zij kunnen hen wegwijs maken;
- de **PvdA** vraagt of de wethouder bekend is met het door wethouder Walters ontwikkelen van een sociale kaart, waarbij de netwerkkaart voor participatie een plek kan krijgen; wethouder **Voorink** is daarmee bekend en vindt dat een goede tool; buurtcoördinatoren hebben daar ook een goede rol; zij brengen relevante stakeholders in beeld; een plek voor een netwerkkaart op de gemeentelijke website vindt hij niet per se nodig;
- vraagt met betrekking tot het niet op voorhand aanwijzen van specifieke gevallen waarbij participatie verplicht is hoe het college bewaakt dat het algemeen belang niet wordt geschaad en hoe dat het onderscheid bepaalt tussen wat het initiatief aangaat en het bredere perspectief voor de omgeving; wethouder **Voorink** streeft ernaar dat elke initiatiefnemer diens omgeving betreft; het nadeel van participatie verplichten in bepaalde categorieën is dat het nog niets zegt over de kwaliteit van de participatie; het risico is ook dat andere initiatiefnemers zeggen dat participatie voor hun categorie niet verplicht is en dat daarom niet doen; de huidige lijn werkt in de praktijk erg goed;

De ChristenUnie:

- vraagt in hoeverre de gemeente aan initiatiefnemers kaderstellende eisen kan stellen; de fractie is bezorgd over hoe zaken op de juiste wijze te borgen zijn; wethouder **Voorink** herkent dat; bij 1221 gaat het bijvoorbeeld om gebouwen met een andere functie, waarbij de gemeente nieuwe kaders moet verzinnen en waarover de buurt mee kan praten; bij het Carolushuis gaat het om een vergunningaanvraag binnen bestaande kaders, waarbij tegen de initiatiefnemer wordt gezegd de buurt te betrekken; de politiek heeft daarbij gezegd dat kaders niet per se onderdeel van participatie zijn; bij een nieuwe ontwikkeling is dat wel iets om over na te denken;
- **D66** geeft de wethouder gelijk kaders geen onderdeel van participatie te laten zijn, maar de kwaliteit ervan wel; gevraagd wordt of is overwogen om de kwaliteitseisen van dergelijke processen in de leidraad of de intentieovereenkomst mee te nemen; wethouder **Voorink** zegt nu altijd de buurt erbij te betrekken, wat echter niet af te dwingen is; bij de Omgevingswet is participatie vormvrij en de verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer; de gemeente mag daaraan geen eisen stellen; de leidraad is vooral bedoeld om mensen te helpen het goede te doen.
- de **PvdA** meent dat bij een participatieverordening de gemeente wel eisen mag stellen en vraagt of de wethouder het daarmee eens is; wethouder **Voorink** is dat niet met de PvdA eens; bij aanvragen binnen het bestemmingsplan heeft de gemeente een toetsende rol en wordt al dan niet een vergunning verleend, onafhankelijk van of al dan niet is geparticipeerd; bij nieuwe ontwikkelingen kan de gemeente zeggen te willen kijken naar hoe er is geparticipeerd en de wijze waarop dat is gebeurd, waarbij dat wordt betrokken bij de afweging; de wijze waarop een initiatiefnemer participeert is aan hem; de **PvdA** is het daarmee fundamenteel oneens en vindt dat de wethouder geen juiste uitleg van de wet geeft; zij wil daarom aanvullend advies over of zij of de

wethouder in dezen gelijk heeft; wethouder **Voorink** zegt toe zijn opvatting te willen laten controleren; (T21/87)

- **Leefbaar Hilversum** lijkt participatie zowel voor de gemeente als voor buurtbewoners heel waardevol; de gemeente kan haar voordeel doen met de expertise van de burgers; het is dan een zaak van de gemeente hoe zij zaken bij de burger neerlegt, waardoor zij graag willen participeren; wethouder **Voorink** is dat wat betreft de eigen initiatieven van de gemeente met Leefbaar Hilversum eens; het meeste wat wordt gedaan gebeurt niet door de gemeente, maar door bedrijven, bewoners, instellingen, scholen en sportclubs; de gemeente is dan niet verantwoordelijk voor al die participatietrajecten.

Democraten Hilversum:

- vraagt wat de wethouder verstaat onder ontwikkelingen met een breed maatschappelijk belang en de adviserende rol van de gemeente bij participatietrajecten, alleen technisch of ook een inhoudelijke advisering; wethouder **Voorink** denkt daarbij aan initiatieven inzake De Stolpe, een daklozenopvang of een vluchtelingenopvang.
- **Hilversums Belang** vraagt wanneer iets niet een breed maatschappelijk belang heeft en waar de grens ligt; wethouder **Voorink** vindt dat lastig te bepalen en vindt een limitatieve lijst altijd tekort schieten; de leidraad stimuleert een initiatiefnemer zelf het goede gesprek aan te gaan; wethouders en ambtenaren moeten zelf beslissen wat een maatschappelijk belang heeft, af en toe gestimuleerd door de gemeenteraad.
- vraagt of de wethouder een pleidooi houdt voor een participatieverordening, waardoor alle dilemma's duidelijk voor iedereen op te lossen zijn; wethouder **Voorink** houdt daarvoor geen pleidooi en streeft naar in alle gevallen goed te laten participeren.

De VVD:

- informeert hoe de raad zelf moet optreden en of de raadswerkgroep Omgevingswet te benutten is om een vinger aan de pols te houden bij hoe projecten en participatietrajecten lopen en hoe de raad zich daartoe verhoudt; wethouder **Voorink** ziet dat er heel veel van de raad gevraagd wordt; bewoners komen namelijk heel snel bij de raad terecht als het proces niet gaat zoals gewenst; de raad moet zelf zijn rol invullen; de raadswerkgroep is heel goed om voorbeelden te bekijken hoe het gaat.

Hart voor Hilversum:

- is benieuwd of het hanteren van de leidraad de afgelopen jaren heeft geleid tot het ontvangen van minder bezwaren bij vergunningaanvragen; wethouder **Voorink** kan dat niet zeggen, maar hoopte met de leidraad tot betere participatie te komen; er blijven echter altijd bezwaren en soms escaleert de boel behoorlijk; het doel zou ook niet moeten zijn minder bezwaren, maar betere participatie; het kan echter niet anders zijn dat betere participatie tot minder bezwaren zou moeten leiden, maar bewijzen kan hij dat niet.

De SP:

- vraagt of de wethouder een leidraad beleid vindt; wethouder **Voorink** legt uit dat de leidraad voor initiatiefnemers beoogt een praktisch middel te zijn om participatie op een goede manier te doen; dat is wat anders dan beleid;
- vraagt of de wethouder bekend is met de Omgevingswet die zegt dat de gemeenteraad bij algemeen besluit gevallen kan aanwijzen waarbij participatie verplicht is; de vraag is dan hoe de raad dat moet doen, omdat de leidraad de gemeenteraad mogelijk te weinig uitgewerkte instrumenten geeft; wethouder **Voorink** erkent dat de Omgevingswet gemeenteraden zeker de mogelijkheid geeft om op voorhand specifieke gevallen aan te wijzen; beslispunt 2 geeft aan dat niet op voorhand te doen, omdat de gemeente in alle gevallen van initiatiefnemers verwacht hun verantwoordelijkheid te nemen om de buurt te betrekken; de raad kan in de toekomst wel categorieën aanwijzen, maar hij vindt dat op dit moment nog niet nodig;
- begrijpt dat de wethouder adviseert geen beleid vast te stellen, omdat dat niet nodig is; wethouder **Voorink** licht toe dat de leidraad aangeeft hoe participatie kan plaatsvinden;

initiatiefnemers kunnen daarmee doen wat ze willen; het betreft dus een hulpmiddel; op voorhand kan men categorieën aanwijzen waarin men moet participeren;

- de **VVD** gaat het niet om het instrumentarium, maar om de rolneming van de raad en hoe die omgaat met lopende projecten; daarvoor kan de raad mores ontwikkelen;
- informeert naar de grootste knelpunten bij het hanteren van de leidraad; wethouder **Voorink** gaat het om rolduidelijkheid, verwachtingenmanagement en duidelijkheid over het doel van de participatie, welke verscherping behoeven.
- de **PvdA** vraagt of ook is overwogen om een leidraad voor bewoners te ontwikkelen; wethouder **Voorink** heeft dat niet overwogen, omdat bewoners op individueel niveau anders bediend willen worden.

Hilversums Belang:

- begrijpt dat participatie niet verplicht is, maar als dat niet gebeurt de gemeente niet meer je beste vriend is; dat aspect wil zij beter laten beschrijven; zij vraagt hoe dat zich verhoudt tot een verordening of een leidraad; wethouder **Voorink** bevestigt dat participatie niet verplicht is, maar de gemeente die wel ontzettend belangrijk vindt.

De SP:

- vraagt zich af waarom er ook geen leidraad is voor ambtenaren en vraagt of de wethouder daarvoor openstaat; wethouder **Voorink** is zich er van bewust dat de werkwijze andere skills vraagt van ambtenaren, waarbij andere rollen zijn gecreëerd, zoals buurtcoördinatoren en omgevingsregisseurs; wel hebben bewoners behoefte aan een aanspreekpunt bij de gemeente, waarin met omgevingsregisseurs goed wordt voorzien.

6. Opening en vaststellen agenda Oordeelsvorming (1.51)

De voorzitter:

- opent het oordeelsvormende deel van de vergadering.

De agenda voor het oordeelsvormende deel wordt ongewijzigd vastgesteld.

7. Circusterrein Diependaalselaan, resultaat analysefase (1.52)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. R.W.C. Redmeijer; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter. College: F.G.J. Voorink, wethouder.

GroenLinks:

- noemt het Circusterrein een plek met de potentie om het kloppend hart van Zuidwest te worden;
- kiest voor scenario C in een optimale, afgewogen mix, waar een groot aantal woningen mogelijk is;
- ziet de visie met vertrouwen tegemoet;
- distantieert zich van het alleen maar binnenhalen van zoveel mogelijk geld met woningen; is voorstander van het realiseren van zoveel mogelijk betaalbare woningen;
- is ook voorstander van een goede balans tussen wonen en werken, waartoe er kansen zijn, evenals voor duurzaamheid;
- kan zich goed voorstellen dat er ook plek is voor maatschappelijke voorzieningen;
- heeft wat meer moeite met scenario D en heeft geen zin om twee jaar tot een omgevingsvisie te wachten;
- raadt aan nu aan de slag te gaan en ook over grenzen van het Circusterrein heen te kijken;
- is tevens voorstander van een tijdelijke invulling, zoals met tijdelijke zorg, tijdelijke woningen en schuifruimte voor bedrijven in verband met verduurzaming van het bedrijventerrein Zuid West.

- wil middels een amendement zorg en schuifruimte voor bedrijven toevoegen, evenals opvangmogelijkheid voor asielzoekers en kleinschalige opvang;
- is van mening dat het Circusterrein een plek is waar hoger gebouwd kan worden.

D66:

- complimenteert het college met het stuk;
- vindt scenario C met wonen en werken zeer geschikt en heeft vertrouwen in het maken van een mooi plan daarvoor;
- pleit ook voor tussentijdse tijdelijke invulling met wonen en werken;
- schrijft graag mee aan het door het GroenLinks aangekondigde amendement.

Hart voor Hilversum:

- sluit zich aan bij de uitgedeelde complimenten voor de analyse;
- pleit ervoor al dingen te doen, terwijl er nog wordt nagedacht over invulling;
- is ook voorstandster van scenario C met een mix van bedrijvigheid, wonen en maatschappelijke instellingen;
- wil nog een gesprek voeren over de invulling van scenario C;
- ondersteunt het initiatief van GroenLinks en werkt graag mee aan het amendement over een tijdelijke invulling.

Hilversums Belang:

- heeft behoefte aan nadere financiële gegevens om een goed oordeel te vormen, maar gaat wel uit van de gegevens die in de stukken staan en waaruit een positief resultaat blijkt van de scenario's B en C;
- wil snel met het Circusterrein aan de slag laten gaan en kiest om die reden heel duidelijk voor scenario B met een mooie mix van sociale en koopwoningen, welk scenario het meeste oplevert;
- suggereert de maximale winst te gebruiken voor het gewenste nieuwe zwembad op het Arenapark.

De ChristenUnie:

- mist eigenlijk een visie;
- deelt de mening te kijken naar een maatschappelijk toegevoegde waarde;
- acht het schier onmogelijk alle bedrijfsruimten naar label A te transformeren, zodat verduurzaming in 2023 niet te realiseren is;
- wil praktische bedrijvigheid expliciet laten meenemen in scenario C;
- steunt het voorstel van GroenLinks om volledig in te zetten om nu al een en ander te realiseren van harte;
- benadrukt de enorm hoge woningnood en wil daarom erop inzetten om het maximale aantal woningen te bouwen.

Democraten Hilversum:

- vindt het Circusterrein de plek bij uitstek te benutten voor de nodige functies om de positie als middelgrote centrumgemeente in de regio Gooi en Vechtstreek te consolideren; niet meteen volbouwen, maar het terrein zien als kans op verbetering van de vitale stad, met als kompas het ontwerp van de stad en de ruimtelijke kwaliteit;
- noemt de relatie met de omgevingsvisie belangrijk, zodat scenario D gekozen kan worden met een pilot op het gebied van de energietransitie; er kan worden geëxperimenteerd met flexwonen en experimentele woonconcepten en flexwerken;
- omarmt evenals de ARK scenario D, omdat dat optimaal ruimtegebruik garandeert en overweegt daarover een amendement voor te bereiden.

Het CDA:

- is blij met het voorstel om iets aan het gebied te doen;
- noemt het voorstel toegeschreven naar scenario C;

- lijkt scenario B voor expliciet woningbouw met hier en daar een voorziening, gericht op een maximale opbrengst, een vliegwieltje voor het betalen van een ontwikkeling elders;
- vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen het ontwikkelen van twee scenario's die men in de loop van de tijd tegen elkaar goed kan afwegen;
- vindt woningbouw op het terrein supergoed, wat ook kansen biedt voor een knarrenhof.

De SP:

- concludeert dat het voorstel qua visie niets zegt, zeer weinig tot geen keuzes biedt en zeer is toegeschreven op scenario C;
- kiest niet per se voor winstmaximalisatie (scenario B), maar wel voor het bouwen van veel woningen;
- volgt het advies van de ARK om te kiezen voor scenario D;
- merkt op dat het college op de goede koers ligt met onderwijs, huisvesting van bijzondere doelgroepen en maatschappelijke voorzieningen;
- roept het college op onmiddellijk te overleggen met woningbouwcorporaties;
- kan zich ook flexwerkplekruimte voorstellen waar kleine zelfstandigen terecht kunnen;
- wil niet dat het Circusterrein een bedrijventerrein wordt en wil geen halve keuzen laten maken;
- staat vooral sociale huurwoningen, lage middenhuurwoningen en woningen met een lage geliberaliseerde huur voor;
- wil de gemeente zelf het initiatief laten houden en het terrein zelf laten ontwikkelen;
- volgt scenario D en neigt naar scenario B zonder winstmaximalisatie met tijdelijk gebruik voor de huisartsenpost, opvang van asielzoekers en bijzondere doelgroepen;
- vindt participatie van inwoners zeer van belang;
- is van mening dat bouwen het belangrijkste is.

De PvdA:

- is positief dat er nu iets voorligt over het Circusterrein, waarover al heel lang wordt gepraat;
- is niet voor winstmaximalisatie en wil laten zorgen voor goede en betaalbare huisvesting van inwoners, eventueel in combinatie met bedrijvigheid;
- wil in samenhang naar het gebied laten kijken, evenals de waarde van het gebied en de stad;
- roept op een oplossing te vinden voor het toegankelijk houden van de huisartsenzorg in het gebied Kerkelanden en wil daarop een toezegging hebben, indien nodig met een flexconstructie;
- wacht op het initiatiefvoorstel van GroenLinks over bouwhoogten;
- gaat ervan uit dat scenario C uitgewerkt wordt, waarbij scenario D een rol kan spelen.

De VVD:

- popelt aan de slag te gaan met een visie op basis van scenario C;
- sluit zich graag aan bij GroenLinks om de ruimte voor flexbenutting nog wat scherper aan te zetten teneinde het renoveren van bestaande bedrijvenlocaties mogelijk te maken;
- moet het van het hart het lastig te vinden dat een maatschappelijke instelling huur opzegt en naar de raad komt voor een oplossing.

Leefbaar Hilversum:

- is blij met het voorliggende prachtige stuk en voorziet dat de raad trots zou kunnen worden op het project, dat het pareltje van Hilversum kan worden;
- is voorstandster van een parapluisie, waarbij men alles in één keer meeneemt, ook infrastructuur;
- heeft een voorkeur voor scenario C met een uitloop naar scenario D, omdat zij het advies van de ARK zeer ter harte wil nemen; het is logisch om duurzaam en gasloos te bouwen;
- is voor een mix van een knarrenhof, tiny houses en veel hoogbouw, met de onderverdeling 33% sociale woningen, 33% middeldure woningen en 33% dure woningen;
- oppert de gedachte het gebied en de straatnamen daarin naar het Circusterrein te vernoemen.

Debat

Hart voor Hilversum:

- vraagt of de SP van mening is dat bedrijvigheid op het Circusterrein geen toegevoegde waarde heeft bij het alleen kiezen voor woningen; de **SP** wil daar wel kleine zelfstandigen de ruimte geven, maar geen grote bedrijven; ook moet er ruimte zijn voor flexwerkplekken, een huisarts, orthodontist, dierenarts en een slager; tijdelijke ruimte voor revitaliserende grote bedrijven is wel mogelijk;

De PvdA:

- vraagt of Hart voor Hilversum bereid is tot het maken van de afspraak dat op het terrein ook voor gezinnen wordt gebouwd; **Hart voor Hilversum** antwoordt dat heel veel doelgroepen willen wonen en er heel veel manieren voor doorstroming zijn; zij wil iedereen laten wonen op een plek die hem of haar recht doet en past, ook mensen met minder geld; zij wil geen afspraak maken voor alleen het Circusterrein, maar Hilversumbreed.

De VVD:

- vraagt of de PvdA het realiseren van gezinswoningen of seniorenwoningen een beter gebruik van schaarse ruimte vindt in verband met doorstroming; de **PvdA** stelt dat de woningcrisis dermate groot is dat doorstroming alleen die crisis niet gaat oplossen; in de laatste vier jaar was er echter geen toevoeging voor startende gezinnen en sociale huurwoningen; zij pleit er daarom voor die groep niet te vergeten;
- staat zij aan zij met de PvdA als het gaat om betaalbare woningen voor gezinnen, ook in de sociale huurcategorie en het middensegment; zij denkt dat mensen beter geholpen zijn door het driedubbel laten tellen van investeringen.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt wat de SP en de PvdA tegen het realiseren van duurdere woningen hebben om andere projecten mee te kunnen financieren, gezien de wens voor een bepaalde mix in een wijk;
 - de **SP** meent dat de gemeente met gemeentelijke grond in samenspraak met woningcorporaties sociale woningen kan realiseren; woningen in de vrije sector kunnen er ook komen, maar die komen bij expats terecht; het is volgens haar beter belastinggeld te besteden aan betaalbare woningen, te realiseren door woningcorporaties en voor bijzondere doelgroepen; elders realiseert de gemeente nul sociale woningen, zodat op het Circusterrein er meer van deze woningen kunnen komen;
 - de **PvdA** is altijd voor gemengd wonen geweest, wat ook betekent in dure wijken goedkope woningen toe te voegen, wat de gemeente Hilversum niet doet; het voorliggende project biedt de mogelijkheid aan gezinswoningen met een sociale huur te doen; **Leefbaar Hilversum** kan zich daarin vinden;
 - wethouder **Voorink** beschikt in villawijken niet over grond; het college kan niet anders dan de vastgestelde woonvisie als uitgangspunt nemen en bij de verdere visievorming betrekken; de **SP** lijkt het bij het Circusterrein goed om af te wijken van de verdeling 33% sociale woningen; 33% middeldure woningen en 33% dure woningen; wethouder **Voorink** wijst op de afspraak over een periode van vier jaar 33% sociale woningen en 50% middeldure woningen te realiseren, zodat compenseren niet nodig is; hij wil de gemeentelijke financiën ook in het oog houden, zodat 100% sociale woningen plus veel groen realiseren moeilijk wordt.

Hilversums Belang:

- vraagt of het CDA het met haar eens is dat de winst van het Circusterrein goed in te zetten is voor realisatie van een zwembad in een andere wijk; het **CDA** wil ook kijken naar een scenario met meer opbrengst, welke opbrengst gebruikt kan worden voor een andere ontwikkeling in Hilversum.

Tweede termijn insprekers

Mevrouw **Stoltenborg (huisarts)**:

- is van mening dat in scenario C een huisartsenpraktijk meegenomen moet worden om zorg dichtbij mensen in Kerkelanden voor de toekomst veilig te stellen;
- ziet zichzelf gevestigd op de begane grond van een woontoren met haar huisartsenpraktijk;
- pleit voor het starten met een flexibele huisartsenpraktijk op het Circusterrein;
- meldt zich graag aan als eerste nieuwe gebruiker van het Circusterrein.

De heer **Brüll (voorzitter ondernemersvereniging Zuid West)**:

- is blij met de in gang gezette ontwikkeling;
- wil zich niet op een variant vastpinnen, maar vooral denken in mogelijkheden;
- denkt aan een combinatie van scenario's C en D;
- voelt zich aangesproken door flexhuisvesting;
- is niet voor maximale winst nastreven, omdat Hilversum dan een slaapstad wordt;
- wil vooral doorontwikkelen.

*Advisering aan de raad***Hart voor Hilversum** acht het voorstel rijp voor de raad, adviseert positief en kondigt met GroenLinks en andere fracties een amendement aan; zij bekrachtigt beslispunt 2.

D66 vindt het voorstel rijp voor de raad, is positief en werkt mee aan het aangekondigde amendement.

De **VVD** is ook van mening dat het voorstel rijp voor de raad is, schrijft eveneens mee aan het amendement en is positief zonder debat.

GroenLinks is van opvatting dat het voorstel rijp voor de raad is en adviseert positief zonder debat.

Het **CDA** adviseert positief met debat.

De **ChristenUnie** vindt het voorstel rijp voor de raad en maakt een voorbehoud.

De **PvdA** en **Democraten Hilversum** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat.

De **SP** vindt het voorstel ook rijp voor de raad met debat en kondigt een motie aan over de huisartsenpraktijk.

Leefbaar Hilversum acht het voorstel rijp voor de raad, adviseert positief en wil meedoen aan het amendement.

Hilversums Belang noemt het voorstel niet rijp voor de raad, vanwege het gebrek aan goede financiële onderbouwing.

8. Evaluatie Leidraad betrek de omgeving (2.47)

Woordvoerders:

Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter.

College: F.G.J. Voorink, wethouder.

De PvdA:

- is absoluut niet gelukkig met het voorstel om de Omgevingswet in zijn meest liberale vorm in Hilversum toe te passen;
- stelt dat het niet verplichten van participatie tot moeilijkheden leidt;
- meent dat het niet uitvoeren van participatie op basis van algemeen vastgestelde regels een uitsluitingsgrond moet zijn om een vergunning te kunnen verlenen;

- gaat het erom dat de positie van de buurt aan de voorkant duidelijk moet zijn en die moet weten hoe en op welk niveau die kan participeren;
- vindt meer roluidelijkheid nodig en wil initiatiefnemers en omwonenden serieus nemen, waarvoor het voorstel niet voldoende is;
- stelt dat omwonenden verliezers worden als hen geen positie wordt gegeven;
- pleit ervoor op basis van een participatieverordening en goede afspraken aan het werk te gaan, ook met de omgevingsvisie en de Omgevingswet.

De VVD:

- ziet het al dan niet verplichten van participatie als het grootste beslispunt;
- bevestigt dat het verplichten van participatie nog niet voor betekenisvolle participatie zorgt;
- zou op basis van principes aangegeven willen zien hoe de gemeente naar participatie kijkt, maar het is wel lastig om die in een verordening te zetten;
- vraagt aandacht voor procedurele rechtvaardigheid; mensen die dat ervaren kunnen beter leven met een uitkomst die in beginsel niet positief voor hen was;
- wil doorpraten over hoe procedurele rechtvaardigheid in een participatieproces voor betrokkenen te borgen is; die is volgens haar niet te redden met een 'ouderwetse' verordening;
- vindt de leidraad op zich goed verbeterd; die is een goede en praktische handreiking voor initiatiefnemers die aan de slag gaan;
- meent dat de leidraad ingezet worden richting initiatiefnemers.
- kan zich voorstellen over participatie nog te moeten doorpraten.

Hilversums Belang:

- vindt dat de burger en andere initiatiefnemers van projecten met het voorliggende stuk niet veel opschieten; het stuk mist volgens de fractie complete duidelijkheid: enerzijds is het vrijblijvend en anderzijds is het dwingend, het is eigenlijk vlees noch vis;
- is van mening dat de rol van de gemeente in het stuk niet duidelijk genoeg is;
- is van opvatting dat een verordening in plaats van een leidraad een betere oplossing is.

Hart voor Hilversum:

- complimenteert het college met het doorontwikkelen van het hulpmiddel;
- noemt de herziene leidraad bondig en informatief;
- is blij met de verhoogde leesbaarheid door de gedane aanpassingen;
- constateert dat het college uitgaat van het goede van de mens die de omgeving wel betreft, wat het college stimuleert;
- is van mening dat de actieve rol van allen in het voordeel uitvalt van allen die deelnemen aan het participatieproces, wat transparantie schept aan de voorkant.

Democraten Hilversum:

- noemt betrokkenheid van omwonenden en andere belanghebbenden aan ruimtelijke plannen een groot goed en bijdragen aan het maatschappelijke draagvlak en daarmee indirect aan rechtszekerheid;
- wil de mogelijkheid van participatie omarmen, zonder die onnodig te beperken;
- vindt niet verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten geen goed idee; de wetgever biedt de mogelijkheid om participatie in die gevallen verplicht te stellen en de fractie wil dat ook;
- is van oordeel dat de adviesrol van het college het risico inhoudt van een rolconflict; men kan namelijk niet tegelijkertijd adviseur en beoordeler zijn;
- pleit voor duidelijke kaders in het omgevingsplan, zodat initiatiefnemers en de bevolking er samen uit kunnen komen; bij knelpunten kunnen kaders worden aangepast door besluitvorming van de gemeenteraad;
- herinnert aan motie M 18-24 die vroeg om een participatieverordening met duidelijke spelregels voor iedereen; die verordening ziet de fractie te zijner tijd graag tegemoet.

D66:

- is blij met de voorliggende aangepaste leidraad die veel beter is geworden en een handvat geeft;
- vraagt zich af of het voor grotere en complexe projecten echter beter wordt, die vragen om participatie van ontwikkelaars, wat ze soms niet beheersen; hun eigen verantwoordelijkheid is soms te veel gevraagd;
- vraagt zich af of een adviesrol van de gemeente bij projecten van maatschappelijk belang voldoende en passend is;
- stelt dat misschien meer nodig is dan wat nu voorligt om de regie te kunnen nemen; kwaliteitseisen aan de voorkant van het proces stellen zouden mogelijk vast te leggen zijn; daarover kan de raad het in het vervolg mogelijk nog hebben.

De SP:

- acht participatie van groot belang, zeker waar het betrokkenheid van inwoners betreft;
- wil leren van alles waar participatie fout is gelopen, zodat het zeer wijs lijkt om dit besluit niet meer te nemen en dat nog een keer met inwoners te bespreken;
- stelt dat de raad heel veel ruimte kan pakken om beleid te maken;
- noemt een leidraad geen beleid en voornamelijk bedoeld voor projectontwikkelaars;
- is van opvatting dat de raad een algemeen besluit kan nemen om gebieden aan te wijzen waar participatie verplicht is; de raad kan ook kwaliteitseisen stellen;
- pleit voor de invoering van algemeen en degelijk beleid, met kwaliteitsnormen, kaders en verplichting op gebieden;
- pleit ervoor procedures die bewoners inspraak geven te publiceren op de gemeentelijke website; omgevingsregisseurs en buurtcoördinatoren moeten onafhankelijk zijn en niet de zijde van de projectontwikkelaar kiezen;
- ziet het liefst dat het college het stuk ter verbetering terugneemt;
- meent dat inwonersparticipatie niet moet verworden tot spartelcipatie.

Het CDA:

- noemt de leidraad een verbetering ten opzichte van wat voorlag;
- gaat het er uiteindelijk om hoe men met elkaar omgaat en vindt de leidraad daarvoor prima; die kan nog beter, maar 'the proof in the pudding is in the eating'.

GroenLinks:

- sluit zich aan bij het CDA en wil de nieuwe heldere leidraad gaan gebruiken, omdat die een stap vooruit is;
- pleit voor werkvormen op de gemeentelijke website;
- vindt het voor de gemeente een taak om te beoordelen of trajecten goed gaan;
- voelt ervoor om de leidraad te gaan gebruiken en te publiceren.

De ChristenUnie:

- is blij dat er een leidraad ligt en dat er meer sturing is vanuit de raad;
- maakt zich zorgen over de wijze van participeren en gradaties daarvan; door commissies zou duidelijker sturing moeten plaatsvinden hoe met projecten mee wordt geparticipeerd en welke insprekrecht er zijn;
- wil duidelijk hebben op welk niveau er geparticipeerd wordt;
- gaat het om contact met elkaar en uitgangspunten.

Debat

Democraten Hilversum:

- vraagt of het volgens GroenLinks de verantwoordelijkheid van de gemeente is om daar waar de wet participatie toelaat te zorgen dat er goede spelregels voor zijn, zodat beide partijen gelijkwaardig zijn; **GroenLinks** vindt de leidraad daarvoor een heldere kapstok; de fractie kan zich voorstellen er met de leidraad bij complexe projecten niet goed uit te komen; **Democraten Hilversum** is bang dat een leidraad geen weigeringsgrond met zich meebrengt

en een participatieverordening wel; **GroenLinks** reageert dat de leidraad aangeeft dat er via een logboek en verslag is te zien wat er aan participatie is gedaan.

De PvdA:

- is van opvatting dat bij geen duidelijke spelregels die participatie verplichten niet participeren nooit een weigeringsgrond kan zijn en wil weten hoe de voorliggende leidraad bij 1221 het proces beter had kunnen beïnvloeden; **GroenLinks** vindt dat lastig vast te stellen, maar vindt de voorliggende leidraad duidelijker over wat er van een initiatiefnemer en bewoners verwacht wordt; als bewoners, initiatiefnemers en gemeente aan de voorkant betere afspraken over participatie hadden gemaakt had men nu op een ander punt gezeten; de **PvdA** deelt die conclusie;
- vraagt welke stappen bewoners volgens de leidraad kunnen zetten om als gelijkwaardige partij aan tafel te komen; **Hart voor Hilversum** denkt dat dat bij grote project ingewikkeld is en vindt dat de ontwikkelaar daar bewoners moeten informeren; bij kleinere projecten gelooft zij in de goedheid van mensen om met burens het gesprek aan te gaan; **GroenLinks** is van mening dat de leidraad voor belanghebbenden inzicht biedt in welke stappen te zetten zijn; dat is wellicht niet helemaal waterdicht; de leidraad is voor belanghebbenden wel nuttig en ter zake doende;
- legt GroenLinks de casus van het Mediaplein voor, waarover bewoners nog nooit iets hebben gehoord; zij vraagt hoe bewoners daar aan tafel komen; **GroenLinks** stelt dat de initiatiefnemer daarvan met briefjes langs deuren moet gaan en op sociale media het project bekend moet maken; de **PvdA** stelt dat men bewoners niet afhankelijk kan maken van de goedwillendheid van een initiatiefnemer; **GroenLinks** meent dat men niet kan definiëren wat de participatievorm moet zijn; de **PvdA** wil nu de ruimte nemen om de leidraad niet vast te stellen.

Democraten Hilversum:

- vraagt het CDA haar standpunt te verhelderen en informeert bij die fractie of er een stuk moet liggen dat rechtszekerheid biedt voor de initiatiefnemers, betrokkenen en gemeente; die rechtszekerheid is alleen te bieden met een stuk met een formele status; het **CDA** erkent dat men rechtszekerheid krijgt met een verordening; de leidraad is niet een ideale variant, maar er is nog geen verordening; de fractie houdt zich aanbevolen voor verbeterstappen; het gaat er ook om hoe men met elkaar omgaat.

Advisering aan de raad

Hart voor Hilversum, D66, de VVD, GroenLinks, het CDA en de ChristenUnie vinden het voorstel rijp voor de raad met debat.

De PvdA, Hilversums Belang en Democraten Hilversum vinden het voorstel niet rijp voor de raad.

De voorzitter:

- deelt mee dat de SP een voorbehoud maakt. Leefbaar Hilversum is niet meer in de commissievergadering aanwezig.
- sluit de vergadering om 23.31 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 15 september 2021.

De griffier,

De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

P.I. Broertjes.